

Čj.: USTR 1-5/2017

Praha, 18. května 2017

Počet listů: 4

Zápis z 5. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 17. 5. 2017, 16.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Michal Uhl, Eduard Stehlík

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluveni: Ondřej Matějka, Michael Pelíšek

Zápis vyhotovila: Jana Lišková

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Verifikace zápisu ze 4. jednání**
- 3. Kontrola úkolů**
- 4. Různé**

Ad 1) Schválení programu

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 16.00 hod. 5. jednání Rady ÚSTR v roce 2017. Následně přečetla navržený program jednání. Vzhledem k tomu, že nikdo z přítomných členů Rady Ústavu neměl k navrženému programu připomínky či návrhy k doplnění, dala E. Benešová o jeho znění hlasovat.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu ze 4. jednání

E. Benešová vyzvala členy Rady Ústavu k vyjádření připomínek k zápisu ze 4. jednání a omluvila se, že své připomínky zaslala se zpožděním. Další připomínky nebyly vzneseny.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje zápis ze 4. jednání Rady ÚSTR v roce 2017 v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro, 1 se zdržel

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

➤ **Zveřejnit na webových stránkách 2 reakce na stanovisko OOVP a NOO ÚSTR**

Reakce byly zveřejněny 20. 4. 2017 v aktualitách a jako příloha k 4. jednání Rady ÚSTR.

E. Benešová konstatovala splnění úkolu.

Ad 4) Různé

➤ **Žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., č. j. USTR 298/2017**

E. Benešová připomněla, že Rada Ústavu obdržela na vědomí jednu žádost dle zákona č. 106/1999 Sb.

Rada Ústavu vzala žádost dle zákona č. 106/1999 Sb. na vědomí.

Z. Hazdra představil několik aktualit z činnosti ÚSTR. V této souvislosti omluvil nepřítomnost O. Matějky, který dopoledne zahajoval tradiční konferenci v Českých Budějovicích (tentokrát za období let 1972-77) a nyní je přítomen na slavnostním předávání cen Gloria Musaealis. Společná výstava ÚSTR a Národního zemědělského muzea *Rozkulačeno!* byla totiž nominována v hlavní kategorii Muzejní výstava roku 2016. Dle interních informací má výstava jednu z cen v této kategorii skutečně obdržet. Z. Hazdra při této příležitosti ještě jednou poděkoval autorskému týmu a všem, kteří se na výstavě podíleli, za odvedenou práci. Rovněž připomněl, že k výstavě je již připravena putovní verze po regionech. První otevření proběhne na farmě Moulisových v západních Čechách. Výstava je zamluvena až do konce roku. V této souvislosti Z. Hazdra upozornil, že ÚSTR v současnosti prezentuje přibližně dvojnásobný počet putovních výstav v regionech, než tomu bylo v minulosti. Dále připomněl, že příští týden se uskuteční konference *Fašismus_Modernismus_Populismus*, na které vystoupí i významný oxfordský profesor Roger Griffin. Dále Z. Hazdra informoval Radu ÚSTR, že se 5. 5. 2017 zúčastnil slavnostního otevření Domu evropské historie v Bruselu. Jedná se o nově založené muzeum, které si klade za cíl reflektovat společný příběh Evropy. Podstatnou část expozice tvoří nacismus a komunismus. J. Jareš napsal na muzeum recenzi do přílohy Lidových novin – Orientace. Z. Hazdra by s kurátorkou výstavy rád navázal užší spolupráci, aby zaměstnanci Ústavu měli možnost účastnit se akcí, které muzeum bude v budoucnu pořádat. Na závěr Z. Hazdra připomněl, že v uplynulých dnech proběhl Knižní veletrh, kterého se ÚSTR

i tentokrát zúčastnil. V této souvislosti podotkl, že jej velmi mrzí pomluvy, které někteří podřízení E. Stehlíka šíří na facebooku. Postovali fotku stojanu s věcmi k rozebrání, který byl na rozdíl od vlastního stánku ÚSTR poloprázdný, neboť Ústav nemá příliš mnoho věcí k rozdávání zdarma, a připojili k ní sdělení, že Ústav je v úpadku a nemá co prezentovat. Upozornil, že současné vedení účast na veletrhu po několikaleté přestávce obnovilo. Nechá připravit na příští jednání Rady ÚSTR přehlednou analýzu prodeje. Letos se podařilo prodat cca o 40 % více publikací než v loňském roce. O stánek ÚSTR byl velký zájem, reakce návštěvníků byly oproti minulým letům výraznější a mnohem pozitivnější. Ohradil se proto ještě jednou důrazně proti nefér připomínkám.

M. Uhl požádal, aby připravovaná analýza obsahovala i skladbu prodaných knih (zda se jednalo o nové či staré publikace).

E. Stehlík doplnil, že zajímavé by bylo i zjištění, jaká témata mezi kupujícími nejvíce rezonovala.

Z. Hazdra přislíbil, že tyto otázky v analýze nechá zpracovat. Velký zájem vzbudily například sborníky *Církev za totality* a *Reflexe undergroundu*. Prodávaly se jak nové tak starší tituly, obecně se ale ÚSTR snaží prezentovat především to nové.

J. Bureš potvrdil, jako přímý účastník veletrhu, že stánek Ústavu byl plný publikací i materiálů pro školy. Pochválil i to, že na stánku bylo možné zakoupit i starší čísla periodik. Obsluha stánku byla k návštěvníkům dle jeho zkušenosti velmi milá a vstřícná. Zároveň se J. Bureš otázal, zda se ÚSTR zapojil do příprav výstavy v Domě evropské historie v Bruselu, případně, zda se počítá s jeho účastí v oblasti dějin ČSR.

Z. Hazdra vysvětlil, že výstavu připravoval třicetičlenný tým ustanovený na vládní úrovni (v týmu byl pouze jediný zástupce ČR – archivářka z Chebu). Kontakt se nicméně Ústav s nově vzniklým muzeem navázat snaží, aby se badatelé Ústavu mohli účastnit workshopů a diskuzí, které muzeum plánuje.

E. Stehlík se otázal, zda putovní verze výstavy *Rozkulačeno!* počítá s regionálními úpravami.

Z. Hazdra sdělil, že výstava s tímto postupem počítá. Konkrétní vznik regionálních panelů ale vždy závisí na domluvě s regionálním organizátorem. Součástí výstavy jsou i vzdělávací materiály pro školy.

E. Stehlík souhlasil, že ocenění Gloria Musaealis je velkým úspěchem, ať už se ÚSTR umístí na jakémkoliv místě.

E. Benešová požádala o bližší informace ke konferenci připravované k desetiletému výročí platnosti zákona o ÚSTR a ABS.

Z. Hazdra sdělil, že konference se uskuteční dne 16. 6. 2017 na půdě Senátu PČR pod záštitou místopředsedy Bárka. V současné době se finalizuje program. V prvním panelu vystoupí zástupci českých institucí, kteří mají zkušenost s reflexí naší nedávné minulosti. Ve druhém panelu vystoupí zahraniční partneři ÚSTR. Již nyní je potvrzena účast zástupců Slovenska, Polska, Maďarska a Německa. Rovněž se připravuje archivní panel, který se bude věnovat problematice přístupnosti archiválií především z činnosti bezpečnostních složek. V příštím týdnu se začnou rozesílat pozvánky. Počítá se samozřejmě i s úvodním slovem E. Benešové či jiného zástupce Rady ÚSTR. Konference bude klást důraz zejm. na odbornou stránku problematiky reflexe nedávné minulosti, doufá proto, že průběh bude důstojný.

L. Jelínek se otázal, zda se počítá s diskuzí o legislativním rámci a případných problémech vyplývajících z legislativy.

Z. Hazdra nevyloučil, že se zahraniční partneři dotknou toho, jakým způsobem jsou jejich instituce zákonem ukotveny a jaké z toho plynou důsledky.

Z. Bárta se otázal na problémy s pomníkem Charty 77, které zaznamenal.

Z. Hazdra vysvětlil, že dočasný pomník v mladistvé nerozvážnosti zničili dva studenti, kteří se nicméně sami nahlásili na policii a chtějí své počínání odčinit. Nutno uznat, že instalace vydržela daleko déle, než vedení Ústavu očekávalo.

E. Benešová se otázala, jak se vyvíjí výběrové řízení na dodavatele rekonstrukce.

Z. Hazdra sdělil, že vše běží podle plánu. V příštím týdnu by měly být známy výsledky VZ.

S. Ptáčnicková pozvala přítomné na Den otevřených dveří v ÚSTR a ABS, který se uskuteční 8. 6. 2017 ve třech budovách – v Braníku, na Struze a v Kanicích. Hlavním tématem prohlídky budovy na Braníku, kde se bude prezentovat i ÚSTR, bude připomenutí Akce Světлана.

L. Jelínek požádal, zda by Rada Ústavu mohla na počátku léta či podzimu obdržet informaci, jakým způsobem bude Ústav zapojen do osmičkových výročí v příštím roce.

Z. Hazdra přislíbil, že materiál nechá připravit. V této souvislosti zmínil, že v červnu proběhne schůzka na půdě Senátu PČR k přípravě výročí roku 1968. Chystají se rovněž dva projekty s Plzeňskou filharmonií k připomenutí výročí let 1938 a 1948, a to v podobném duchu, jako proběhl úspěšný projekt Umělec a totalita. Z. Hazdra rovněž informoval, že dne 20. 6. 2017 proběhne ve 14.00 hod. zasedání Vědecké rady, které se bude zabývat především konceptem evaluace. Evaluace byla s Vědeckou radou již dvakrát konzultována, vedení ÚSTR se setkalo s ředitelkou AV ČR, která zajišťovala průběh evaluace na půdě Akademie věd. Poznatky z těchto setkání jsou postupně zapracovávány. Výsledný materiál bude předložen Vědecké radě i Radě ÚSTR k připomínkování. Z tohoto důvodu by byl Z. Hazdra velmi rád, kdyby se alespoň někteří členové Rady ÚSTR mohli jednání Vědecké rady zúčastnit.

Vzhledem k tomu, že již nikdo další neměl podnět do diskuze, ukončila E. Benešová v 16.30 hod. jednání.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat formou výjezdního zasedání ve dnech 22. – 23. června 2017 v Centru PANT v Ostravě.

Za správnost:

Jan Bureš

.....

Emilie Benešová
předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů